

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 2, Article Number:D0053

FINE ARTS

Received: November 2010

Accepted: February 2011

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Ezgi Babacan

Z. Seçkin Gökbudak

Selcuk University

ezgibabacan@hotmail.com

Konya-Turkey

BAŞLANGIÇ PİYANO EĞİTİMİNDE ALGISAL ÖĞRENME STİLLERİNİN UYGULANMA DURUMU

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, başlangıç piyano eğitimi sürecinde algısal öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanma durumunu belirlemektir. Araştırma 2008-2009 eğitim-öğretim döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, küme örnekleme yöntemiyle Türkiye'nin farklı bölgelerinden seçilen üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi anabilim dallarında piyano eğitimi veren öğretim elemanları (n:25) ile 1. sınıf öğrencileri (n:177) üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler, öğrenci ve öğretim elemanları için hazırlanan anket formu ile elde edilmiştir. Araştırmada, algısal öğrenme stillerinin görsel, işitsel ve devinimsel boyutlarında hazırlanan öğretim etkinliklerinin ağırlıkları değişse de farklı öğrenme profilindeki öğrenciler için kullanıldığı, devinimsel başta olmak üzere işitsel etkinliklerin her öğrenme profili için daha fazla tercih edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano Eğitimi, Piyano Öğretimi,
Öğrenme Stilleri, Algısal Öğrenme,
Öğretim Etkinlikleri

THE APPLICATION OF PERCEPTUAL LEARNING STYLES IN BEGINNING PIANO EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study, in piano education, is to determine the applicability of perceptual learning styles in academic activities. The method of cluster sampling was conducted during the 2008-2009 academic year. 25 piano instructors and 177 first grade students have been selected from the music department of universities that placed in different regions of Turkey and this research has been carried out with these the piano instructors (n:25) and students (n:177). The data has been obtained by questionnaire that prepared for instructors and students. In conclusion, it has been determined that all instructors participating in the survey, have used all teaching activities (prepared in visual, aural, kinesthetic/tactile style) for each learning profile although the rate varies. However, they frequently preferred especially kinesthetic and aural activities for each learning profile. And the student opinion has supported this conclusion.

Keywords: Piano Education, Piano Teaching, Learning Styles, Perceptual Learning, Teaching Effectiveness

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Günümüzde toplumlar eğitim yoluyla yetiştirdikleri insan gücü sayesinde hızla gelişen ekonomik, sosyal ve teknolojik yeniliklere ayak uydurmaya çalışmaktadır. Bilim ve teknolojinin hızla değiştiği ve bilginin yoğunlaştığı bu dönemi bilgi çağı olarak tanımlayan Özer (1998: 149-150), bilgi toplumu olma sürecinde bireylerin uyum sağlayabilmeleri ve kendilerini geliştirebilmeleri için sorun çözebilme, araştırma yapabilme, düşünme yollarını bilip uygulayabilme, bilgiyi yaratıcı biçimde kullanabilme, bilgi ve teknoloji üretebilme gibi farklı niteliklere sahip olmaları gerekliliğini vurgulamıştır. Bireylerin bu niteliklere sahip olmalarının en etkili yolunun, onların nasıl öğreneceklerini öğrenmeleri, başka bir deyişle "öğrenmeyi öğrenmeleri" ile olanaklı olduğunu belirtmiştir.

Öğrenmenin gerçekleşme sürecinde, öğrenmeyi etkileyen faktörler ve öğrenme sonucu oluşan değişiklikler ile ilgili pek çok araştırma, öğrenmeyi etkileyen bu etmenlerden "öğrenen" yani öğrenci üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte öğrenenin bireysel özellikleri de önem kazanmaktadır. Bireysel özellikler kişiden kişiye değişen yaş, zekâ, cinsiyet, bilgi, yetenek, beceri, geçmiş yaşantı gibi çok farklı etkenlere sahiptir. Küçükahmet (2005: 27-28), bu bireysel farklılıkları, zihinsel, fiziksel, çevresel, kültürel ve duygusal olmak üzere beş ana grupta toplamaktadır.

Öğrencilerin öğrenmeyi öğrenebilmeleri için öncelikle, kendi öğrenme özellikleri ile ilgili bilgi sahibi olmaları gereklidir. Bununla birlikte, öğrencilerin öğrenmede yararlanabilecekleri çeşitli teknikleri de bilmeleri ve kullanabilmeleri önemlidir. Yani öğrenme sürecinde nasıl bir ortama, kime ya da kimlere gereksinimleri var, bilgileri nasıl algılıyorlar gibi öğrenme özelliklerinin ortaya çıkarılması önem kazanmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin bireysel öğrenme özelliklerine "öğrenme stilleri", öğrenmede kullanılan tekniklere de "öğrenme stratejileri" adları verilmektedir. Bireysel farklılıklar içerisinde öğrenme stili kavramı, bireyin öğrenmeye yönelik eğilimlerini ya da tercihlerini gösteren özellikler olarak tanımlanmaktadır. Bu özellikler bireyin öğrenmeyi nasıl algıladığını, çevresiyle nasıl etkileşimde olduğunu ve çevresindeki öğelere nasıl tepkide bulunduğunu gösterir (Özer, 1998: 150-151). Her öğrencinin en iyi öğrendiği yol, onun öğrenme stilidir. Bir öğrencinin algılamasına, çevredeki diğer insanlarla ilişkilerine ve öğrenme çevresindeki davranışlarına etki eden bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik yapısı, onun öğrenme stilini belirler. İyi veya kötü öğrenme stili yoktur. Önemli olan her öğrenciye en uygun şekilde öğreneceği stille öğretmektir (Babadoğan, t.y.: 1-2).

Babadoğan'a göre (1994: 1058), öğrenme stillerinin belirlenmesindeki amaç, öğrenenlerin biyolojik ve gelişimsel tabanlı bireysel özellik takımlarını kullanarak, öğrenme yöntemlerinin onlara uygun boyutlarını belirlemektir (Akt: Otrar, 2006: 40). Eğer bireylerin öğrenme stillerinin ne olduğu belirlenirse, bu bireylerin nasıl öğrenebileceği ve nasıl bir öğretim tasarımı uygulanabileceği de daha kolay bir biçimde kestirilebilir. Böylece öğretici öncelikle kendisi sonra da öğrenen için buna uygun ortamlar oluşturabilir (Babadoğan, 2002: 3). Bu görüşlere paralel olarak, Aşkar ve Akkoyunlu (1993), bireyin kendisine en uygun öğrenme stilini bilmesinin öğrenme gücünü arttırmasına yardım edeceğini belirtmiştir. Given (1996) ise, öğrenme olanakları, bireyin oynamak, incelemek ve keşfetmek gibi doğal eğilimleriyle örtüştürüldüğü zaman öğrenmenin hızlanmakta olduğunu ve öğrenme stilleri sistematik bir biçimde öğrencilere öğretildiğinde oldukça kısa bir süre içerisinde öğrenilenlerin miktarında ve hatırlanmasında artış görülmekte olduğunu ifade etmiştir (Akt: Veznedaroğlu ve Özgür, 2005: 3).

Öğrenme stillerinde farklı modeller ve bu modellerin pek çok faktörden oluşan değişik boyutları olsa da bütün bu etkenlerin doğrudan öğrenme ile ilgili olduğu ve öğrenmeyi etkilediği bilinmektedir. Öğrenme stilini tanımlamada pek çok yol olsa da ortak bir sistem bilginin algısal yani duyuşsal girişini (işitsel, görsel ve devinimsel ya da dokunsal) ifade etmektedir (Mishra, 2007: 1). Letteri'ye göre (1988), "öğrenmede algısal işlem esastır ve algı olmadan kişi sonradan öğrenmeye çevireceği herhangi bir bilgiyi alamaz" (Akt: Tight, 2007: 32). Benzer şekilde Erden ve Altun (2006: 48) öğrenme sürecinin öğretmen tarafından sunulan uyarıcıların, öğrencilerin duyu organları tarafından alınması ile başlamakta olduğunu belirtmiştir. Sonrasında öğrenciler, sunulan uyarıcının niteliğine göre en uygun olan duyu organlarını kullanmaktadır (Akt: Uğur, 2008: 22). Bu, öğrenme stilleri modellerine göre fizyolojik faktörler içerisinde algısal öğrenme boyutunda sınıflandırılmaktadır. Kısaca algısal öğrenme stilleri bilginin duyuşsal yardımı ile alınması temeline dayanmaktadır. Mishra'ya göre (2007: 1), algısal öğrenme stilleri/biçimleri, öğrenme esnasında çevreden edinilen bilginin algılanmasına, düzenlenmesine ve işlenmesine yardımcı olan edinimler/yöntemlerdir. Bu algı yolları, görme, işitme, tat alma, koklama ve dokunmadır. Biçer'e göre (1999: 38), insanlar günlük yaşamda daha çok görme, işitme ve hissetme temsil sistemlerini kullanmaktadır. Bundan dolayı, öğrenme stiline duyuşsal kanallarıyla algılanmasında genel olarak üç duyuşsal kullanılmaktadır (Akt: Ömür, 2003: 186). Bunlar görsel (visual), işitsel (auditory) ve devinimsel (kinesthetic)/dokunsal (tactile) yani bedenseldir. Herhangi bir öğrenci genellikle bu duyuşsal kanallarından birisini kullanmaya eğilimlidir.

R. Dunn (1983; 1984) ve Reinert (1976) okul çocukları üzerinde yaptıkları araştırma sonucunda insanların bilgiyi edindikleri dört temel algısal öğrenme stillerini şu şekilde tarif etmektedir:

- **Görsel öğrenme (Visual):** Okuma, çizelgede çalışma gibi görerek ve okuyarak öğrenmeyi tercih eder.
- **İşitsel öğrenme (Aural):** Ders ve ses kayıtları dinleme gibi işiterek, dinleyerek öğrenmeyi tercih eder.
- **Devinimsel öğrenme (Kinesthetic):** Deneysel öğrenme gibi, fiziksel temas kurarak öğrenmeyi tercih eder.
- **Dokunsal öğrenme (Tactile):** Bina modelleri, laboratuvar deneyleri yapmak gibi dokunarak aktif (uygulamalı) öğrenmeyi tercih eder (Akt: Reid, 1987: 89).

Müzik, hem bilim dalı hem de sanat dalı olarak insan yaşamında bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel boyutta işlevlere sahiptir. Müziğin her işlevinin eğitimsel bir yönü vardır çünkü müzik özünde eğitici bir nitelik taşır ve eğitimsel amaçlara hizmet eder (Uçan, 1996: 21-33). Müzik eğitimi, "bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma" olarak tanımlanmaktadır (Uçan, 1997:3 0). Müziksel davranış, Boyle ve Radocy'a göre (1987), müziksel performans (bir çalgı çalma ya da şarkı söyleme), müziksel okuma ve yazma davranışları, müziksel dinleme (işitme) davranışları ve müzikle ilgili diğer bilişsel davranışlar olmak üzere dört ana başlıkta toplanabilir (Akt: Ece ve Kaplan, 2008: 286). Öğrenme sürecinde bilginin alımı, işleme durumu, motivasyonu, karar verme şekli, değerleri ve duyuşsal tercihleri bireylerde farklı olduğundan, müzik eğitimi süreci yani müziksel davranış kazanma süreci de doğal olarak farklılaşmaktadır. Mishra'ya göre (2007: 6) "müziği dinlerken notalamak (dikte etmek) öncelikli olarak bir işitsel davranış olabilir ancak müzik performansı düşünüldüğünde işitsel geribildirimle (dönüt) müziğin içsel temsili/sunumu karşılaştırılır.

Performans aynı zamanda, basılı notasyondan veya çalgıyla uyum içinde bulunan vücudun şeklinden gelen görsel girdiyi (bilgi girişi), müzik çalınırken kullanılan kaslardan gelen devinimsel girdiyi ve çalgıya dokunmadan kaynaklanan dokunsal girdiyi de içerir."

Pamir (1984: 45), öğrencilerin bireysel olarak müziği nasıl öğrendiğini ve nasıl ezberlediğini inceleyerek öğrencinin yeteneği (yetenek tipi) konusunda bilgi sahibi olabileceğimizi ifade etmektedir. Bu yetenek türlerini işitsel, görsel ve devinimsel olarak belirtmiştir. Buradan yola çıkarak, müziksel davranış kazanma sürecinde müziğin algılanması, işlenmesi, ezberlenme ve hatırlanmasının duyular yardımıyla başladığı ve zihinsel etkinliklerle gerçekleştiği, bununla birlikte müziksel davranış kazanma yani öğrenme sürecinde yetenek tipi de diyebileceğimiz algısal öğrenme stillerinin önemli olduğu söylenebilir.

Çalgı eğitimi içerisinde önemli bir boyut olan piyano eğitiminin amaçlanan hedeflere ulaşmasında öğretim programları ile kullanılan yöntem ve tekniklerin yanında bu eğitimi destekleyecek temel müzik teorisi bilgileri, çok seslendirme teknikleri, armoni, kontrpuan, eser çözümlenme, müzik tarihi, müzik formları alanları da teorik ve müzikal altyapının oluşturulmasında büyük önem taşımaktadır. Piyano eğitimi ile birlikte diğer alanlardaki eğitim süreci de bireyin öğrenme stillerini desteklemektedir. Bu süreçte öğrenci görsel olarak algıladığı materyalleri (yazılı notaları okuma, müzikle ilgili terimlere dikkat etme vb.) hem işitsel boyutta (ses yüksekliği, aralıklar, akorlar vb.) hem de devinimsel boyutta (çalgı çalma) uygulamaktadır. Bu nedenle birey tercih ettiği algısal öğrenme boyutu ile birlikte diğer öğrenme boyutlarını da eğitimi sürecinde geliştirmektedir. Sonuç olarak, algısal öğrenme stilleri piyano eğitiminin başlangıç aşamasında çok daha büyük bir öneme sahip olmaktadır. Bu doğrultuda görsel, işitsel ve devinimsel öğrenme stillerinin öğretim yöntemlerini şu şekilde açıklamıştır:

Görsel öğrencilerde bilgiler en iyi şekilde görsel yolla sunulur. Piyanoya yeni başlayan görsel öğrenci için, piyanonun fiziksel yapısıyla birlikte görsel şekillerin verilmesi önemli bir ilk adım olabilir. "Daha ileri düzeyde olan görsel öğrencilerde, yeni bir parçanın çalışılması esnasında öncelikle partiyonları okutmakla başlamak onların en çok sevdiği işidir. Ayrıca görsel bir çalışma esnasında öğrencinin melodiyi bulması istenebilir. Bulunan melodi piyanoda çaldırılır ve görsel renkler, resimler, semboller, simgeler gibi işaretlerle belirlenir. Parça bir bütün olarak çalışıldıktan sonra parçanın ne anlama geldiğini gösterir resim yapma, hayal kurma, bir kişiyle veya bir başka olayla bağdaştırma gibi onun görsel imgelerini geliştirir sorular yöneltilebilir. İşitsel öğrenciler dinleyerek ve dinlediğini tekrarlayarak öğrenmeyi sevdiği için bilgiler işitsel yolla sunulur. İşitsel öğrencilerde teori ikinci planda olmalıdır. Daha ileri düzeyde olan işitsel öğrenci ile yeni bir parça çalışılırken, önce parça çalınır ve öğrenciye dinletilir. Bu öğrencilerde okuma güçlüğü olduğundan, öğrenciden parçanın ana melodisini, parça içerisinde geçen dizileri, üçlü veya dörtlü akorları, sık-sık kullanılan ritmik kalıpları ve benzer şekilleri dinlemesi istenir. Sonra, kulaktan belirli şekilleri çalması ve bu şekillerin partiyonda bulunması istenir. Notalar ile çalınan şekiller kontrol edilir. Çünkü onların nota okumalarını geliştirmek, yazılı şekillerin çalınan seslerle eşleştirilmesi ve aradaki farkların tespit edilmesiyle mümkün olabilir. Devinimsel öğrenciler, en iyi şekilde dokunma hisleriyle yaparak öğrendiklerinden "vücut dili" önem kazanır. Nota kalıplarını ellerinin altında, parmaklarının arasında hissetmesi gerekmektedir. Piyano eğitimine yeni başlayan bu tip öğrencilerde de işitsel öğrencilere uygulanan yöntemler kullanılabilir. Ancak,

çalacağı bir nota kalıbının başlangıç notasını çizmek veya bir sembol koymak yazılı partisyonda onların görülmesini hızlandıracaktır. Ayrıca, başlangıçta her notada parmak numarasının olması da onların farklı parmak kullanımlarını engeller. Çünkü bu öğrencilerin alıştıkları parmak kullanımlarını değiştirmek son derece güçtür. Aynı parçayı tekrar-tekrar çalmaktan hoşlanan bu öğrencilere, yeni bir parçanın çalışılması zor geldiğinden, parça içerisinde yapılması gerekenler sırayla verilmelidir. Bir staccato çalış gibi, küçük bölümlerin veya figürlerin fiziksel uygulamaları ve tekrarları da önemlidir. Çünkü notayı gördüğünde uygulanması gereken fiziksel davranışlar önceden uygulanmış ve herhangi bir yanlışlığa yer verilmemiş olacaktır. Piyano başında değişik parmak kombinasyonları kullanarak aralık ve akorları çalmak da öğrencilerin onları hissetmesini sağlayacaktır (Gökbudak, 2003: 195-196).

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Piyano öğrenme öğretme sürecinde, bireysel farklılıkları anlama ve öğretim sürecine uygulama daha kolaydır. Bunun nedeni çalgı eğitiminin birebir yapılmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum, eğitimcinin öğrencisini tanıması ve bireysel öğrenme özelliklerine uygun öğretim etkinlikleri tasarlaması için önemlidir. Öğretmen ders içerisinde öğrencinin öğrenme stillerine uygun daha etkili ve verimli bir öğretim gerçekleştirebilir. Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin algısal öğrenme stillerine uygun yapılan etkinliklerin öğrenme yüzdesini artırdığı ve buna yönelik öğretimin tasarlanması gerekliliği yapılan araştırma sonuçlarında önerilmektedir. Bu bağlamda Gökbudak (2003:195-197), öğrenme yüzdesinin artmasının, öğretmenin öğrencisinin öğrenme durumunu tespit edebilmesine ve ona uygun bilgiyi sunma yöntemlerini öğrenmesine bağlı olduğunu belirtmiştir. Ömür'e göre (2003: 192); "öğrencilerin öğrenmeyi nasıl gerçekleştirdikleri göz önüne alınmadan, tek bir öğretim modeliyle ve monoton bir şekilde gerçekleştirilen piyano eğitiminin öğrencilerin performanslarını geliştirmede sonucundan yola çıkarak, piyano eğitiminin öğrencilerin farklı öğrenme sistemleri ve stratejilerine sahip oldukları görüşü doğrultusunda gerçekleştirilmesi önerilmektedir." Bu doğrultuda, piyano eğitiminde görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanması büyük önem kazanmaktadır. Bütün bunlardan yola çıkarak, algısal öğrenme stillerinin (görsel, işitsel, devinimsel/dokunsal) başlangıç piyano eğitimi sürecinde öğretim etkinliklerinde uygulanma durumunun tespit edilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

2.1. Problem (Problem)

Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerinin (görsel, işitsel ve devinimsel/ dokunsal) öğretim etkinliklerinde uygulanma durumu nedir?

2.2. Alt Problemler (Sub Problems)

- Müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapmakta olan piyano öğretim elemanlarının ve birinci sınıf öğrencilerinin piyano eğitimi sürecindeki mevcut durumları nedir?
- Piyano öğretim elemanlarının algısal öğrenme stillerinin piyano eğitimindeki yeri ve önemine ilişkin görüşleri nedir?
- Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerinin piyano öğretim elemanları tarafından öğretim etkinliklerinde uygulanma durumu nedir?

- Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanma durumuna ilişkin öğrenci görüşleri nedir?

3. YÖNTEM (METHOD)

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda piyano eğitiminin başlangıç aşamasında kazandırılması beklenen temel teknik ve müzikal davranışların görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal öğrenme stil boyutlarına göre öğretim etkinlikleri belirlenmiştir. Piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanma durumunu tespit etmek amacıyla öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşlerini almak için tekil tarama modeli kullanılmış ve anket veri toplama aracı geliştirilmiştir.

3.1. Evren ve Örneklem (Population and Sample)

Araştırmanın örnekleme, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dalları içerisinde 2008-2009 eğitim-öğretim yılında küme örnekleme yöntemiyle Türkiye'nin farklı bölgelerinden seçilen anabilim dallarında piyano eğitimi veren öğretim elemanları ile temel piyano eğitimi başlangıç aşamasındaki 1. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Buna göre Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı İç Anadolu Bölgesinden, Gazi Osman Paşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Karadeniz Bölgesinden, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Ege Bölgesinden, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Akdeniz Bölgesinden, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Marmara Bölgesinden, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Doğu Anadolu Bölgesinden örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Örneklem grubundaki öğrencilerin %11,86'sı (n: 21) Mehmet Akif Ersoy, %16,95'i (n: 30) Gazi Osman Paşa, %15,82'si (n: 28) Pamukkale, %15,82'si (n: 28) Balıkesir, %16,38'i (n:29) Selçuk, %11,30'u (n: 20) Erzincan ve %11,87'si (n: 21) Yüzüncü Yıl Üniversitesinden oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının ise, %12'si (n: 3) Mehmet Akif Ersoy, %16'sı (n: 4) Gazi Osman Paşa, %16'sı (n: 4) Pamukkale, %16'sı (n: 4) Balıkesir, %24'ü (n: 6) Selçuk, %4'ü (n: 1) Erzincan ve %12'si (n: 3) Yüzüncü Yıl Üniversitesindedir. Örneklem grubu toplamda 177 öğrenci ve 25 öğretim elemanından oluşmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin tamamı 1. sınıf ve %53,67'si kız, %45,76'sı erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Ankete katılan öğretim elemanlarının %48'i bay, %52'si bayandır ve görev süreleri %8'inin 20 yıl üstü, %16'sının 11-20 yıl arası, %44'ünün 6-10 yıl arası, %32'sinin ise 1-5 yıl arasıdır. Eğitim durumuna göre öğretim elemanlarının %24'ü doktora/sanatta yeterlilik, %40'ı yüksek lisans ve %28'i lisans eğitimi aldığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının %20'si saat ücretli, %80'i kadrolu olarak görev yapmaktadır. Alan çalgısı dağılımına göre öğretim elemanlarının %4'ünün alan çalgısı şan, %4'ünün keman ve %84'ünün piyanodur.

3.2. Verilerin Toplanması (Data Collecting)

Araştırmada öncelikle piyano eğitimi başlangıç aşamasında kazandırılması beklenen temel teknik ve müzikal davranışların alınan uzman görüşleri doğrultusunda algısal öğrenme stil boyutlarına (görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal) göre öğretim etkinlikleri belirlenmiş ve öğrenme stillerinin piyano eğitimi öğretim

etkinliklerinde uygulanma durumunu tespit etmek amacıyla anket soruları hazırlanmıştır.

Anket formları birinci bölüm kişisel bilgiler olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır ve ikinci bölüm öğrenci ve öğretim elemanlarına ortak uygulanacak şekilde düzenlenmiştir. Öğrenciler için hazırlanan anketin ilk bölümünde öğrencilerin cinsiyeti, okulu, alan çalgısı ve piyano eğitimi ile ilgili mevcut durumlarına ilişkin değişkenler yer almaktadır. Öğretim elemanları için hazırlanan anketin ilk bölümünde görev yapmakta olduğu fakülte, cinsiyet, görev süresi, alan çalgıları ve buna ilişkin akademik dereceleri, görevlendirilme şekilleri ile ilgili değişkenler yer almaktadır. Bununla birlikte ilk bölümde öğretim elemanlarının öğrenme stilleri ile ilgili görüş, deneyim ve öğretim planlarına yönelik görüşlerini içeren dört soru bulunmaktadır. Kişisel bilgileri içeren birinci bölüm öğrencilerin anketinde 6 sorudan, öğretim elemanlarına uygulanan anketin birinci bölümü ise 11 sorudan oluşmaktadır.

Öğrencilere yönelik hazırlanan anketin öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanma durumunu tespit etmek amacıyla hazırlanan ikinci bölümü, piyano eğitimi başlangıç aşamasında kazandırılması beklenen temel teknik ve müzikal 11 davranışın görsel, işitsel ve devinimsel alt boyutlarını içeren 33 maddeden oluşmaktadır. Öğretim elemanları için hazırlanan anketin ikinci bölümü ise, öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanma durumunu tespit etmek amacıyla hazırlanan 33 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler görsel işitsel ve devinimsel öğrenme stil profilindeki öğrencilere uygulanma düzeyinin tespiti için 3 ayrı kategoride sınıflandırılmıştır. Anketlerin ikinci bölümünde beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Ortaya çıkan ağırlıklı ortalama değerlerini yorumlamak için standart bir aralık kriteri geliştirilmiştir. Bu da aşağıdaki şekilde formüle edilmiştir.

En Yüksek Puan-En Düşük Puan

$$a = \frac{\text{En Yüksek Puan} - \text{En Düşük Puan}}{\text{Grup Sayısı}}$$

Bu çalışma için aralık katsayısı,

$$a = \frac{5-1}{5} = 0,80 \text{ olarak bulunmuştur}$$

Bu aralık katsayısına bağlı olarak aşağıdaki şekilde gruplandırma yapılmıştır. Buna göre; öğrenciler için hazırlanan anket "1-Hiç, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Sıklıkla, 5-Her Zaman" seçeneklerinden, öğretim elemanları için hazırlanan anket "1-Hiç Uygulamam, 2-Nadiren Uygularım, 3-Bazen Uygularım, 4-Sıklıkla Uygularım, 5-Her Zaman Uygularım" seçeneklerinden oluşmaktadır.

Tablo 1. Anketlerde kullanılan seçeneklerin ve düzeylerin dağılımı
(Table 1. Distribution of the options and levels used in the questionnaire)

Seçenekler			Düzye
1	Hiç	Hiç Uygulamam	0-1.80
2	Nadiren	Nadiren Uygularım	1.81-2.60
3	Bazen	Bazen Uygularım	2.61-3.40
4	Sıklıkla	Sıklıkla Uygularım	3.41-4.20
5	Her Zaman	Her Zaman Uygularım	4.21-5.00

Tablo 1'de mevcut olan değerlerin anlamları; 0-1.80 arası davranışın öğretim etkinliklerinde kullanımının 'hiç' olmadığını, 1.81-2.60 arası 'zayıf', 2.61-3.40 arası 'orta', 3.41-4.20 arası 'iyi'

ve 4.21-5.00 arası davranışın öğretim etkinliklerinde kullanımının 'çok iyi' düzeyde olduğunu göstermektedir.

Hazırlanan anket formlarının ön uygulaması 2007-2008 eğitim-öğretim dönemi bahar yarıyılında Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2. sınıf öğrencilerine ve piyano dersi vermekte olan 3 öğretim elemanına uygulanmıştır. Uygulamalar sonucunda anket maddelerindeki gerekli düzeltmeler yapılmış ve uygulamak üzere geliştirilen anketlerin kapsam geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla da Likert türü ölçekler için Croanbach alpha katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre öğrencilere yönelik hazırlanan anketin güvenilirlik katsayısı 0.93 olarak bulunmuştur. Anketin alt boyutlarına göre güvenilirlik katsayıları ise görsel 0.89, işitsel 0.93 ve devinimsel 0.79 olarak bulunmuştur. Öğretim elemanlarına uygulanan anketin güvenilirlik katsayısı görsel alt boyut için 0.82, devinimsel alt boyut için 0.85 ve işitsel alt boyut için 0.68 olarak bulunmuştur. Bu değerlere göre hazırlanan anketlerin yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Araştırmada elde edilen veriler, bilgisayar programı (SPSS 10.0) yardımıyla uzman görüşleri doğrultusunda işlenerek çözümlenmiştir. Araştırmada kullanılan anketlerin ve öğretim elemanlarına yönelik görüşmelerden elde edilen verilerin analizi frekans (f), yüzde (%), ortalama (x) ve standart sapma (ss) kullanılarak çözümlenmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar araştırmanın alt problemlerine göre düzenlenerek verilmektedir.

4.1. Birinci ve İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular (First and Second Sub Problem Findings)

Tablo 2. Öğretim elemanları görüşlerinin dağılımı
(Table 2. Distribution of instructors' opinions)

Soru	Görüş	f	%
Piyano Dersinizi Kaç Öğrenci İle Birlikte Yapmaktasınız?	1 Öğrenci	18	72
	2 Öğrenci	6	24
	3 ve Daha Fazla	1	4
	Toplu Ders Olarak	0	0
	Toplam	25	100
Piyano Dersinizde Karşılaştığınız Problemlere Çözüm Bulmak İçin Konu İle İlgili Araştırmalar Yapıyor, Uzman Görüşlerine Başvuruyor Musunuz?	Evet	20	80,00
	Hayır	5	20,00
	Toplam	25	100
Daha Önce Öğrenme Stilleri, Öğrenme Stratejileri ve Öğretme Stratejileri ile İlgili Araştırma, İnceleme, Gözlem vb. Deneyiminiz Oldu Mu?	Boş	1	4,00
	Evet	17	68,00
	Hayır	7	28,00
	Toplam	25	100
Piyano Dersinizde Öğrencilerinizin Farklı Öğrenme Stilleriyle Öğrenmeyi Gerçekleştirdiğini Düşünüyor Musunuz?	Evet	21	84,00
	Hayır	4	16,00
	Toplam	25	100
Cevabınız Evet İse, Farklı Öğrenme Stilleri Öğretim Etkinliklerini Planlamanızda Etkili Oluyor Mu?	Boş	1	4,76
	Evet	20	95,24
	Hayır	0	0,00
	Toplam	21	100
Kendi Öğrenme Stilinizi Biliyor Musunuz?	Boş	1	4
	Evet	23	92
	Hayır	1	4
	Toplam	25	100

Tablo 2’de ortaya çıkan dağılıma göre öğretim elemanlarının %72’sinin piyano dersini öğrenciyle bireysel olarak yaptığı ortaya çıkmıştır. Piyano eğitiminde karşılaşılan problemlere çözüm bulmak için öğretim elemanlarının %80’inin araştırmalardan ve uzman görüşlerinden faydalandığı saptanmıştır. Öğretim elemanlarının %92’sinin kendi öğrenme profili hakkında bilgi sahibi olduğu, %84’ünün piyano dersinde öğrencilerin farklı öğrenme stilleriyle öğrenmeyi gerçekleştirdiklerini düşündüğü, bununla birlikte ders etkinliklerini düzenlerken öğretim elemanlarının %95’inin öğrencilerin öğrenme stil profillerini dikkate aldığı ortaya çıkmıştır.

4.2. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular (Third Sub Problem Findings)

Tablo 3. Sağ ve sol el partiyonların ayrı ayrı çalışılması
(Table 3. Separate studying right and left hand partitions)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
1.Etkinlik İşitsel	Hiç	5	20	2,72	1,208	4	16	3,12	1,301	6	24	2,80	1,322
	Nadiren	5	20			3	12			3	12		
	Bazen	9	36			8	32			9	36		
	Sıklıkla	4	16			6	24			4	16		
	Her Zaman	2	8			4	16			3	12		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
2.Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	3,92	1,037	-	-	3,84	,986	1	4	3,88	1,013
	Nadiren	1	4			3	12			1	4		
	Bazen	5	20			5	20			5	20		
	Sıklıkla	10	40			10	40			11	44		
	Her Zaman	8	32			7	28			7	28		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
3.Etkinlik Devinimsel	Hiç	5	20	3,16	1,434	3	12	3,40	1,384	4	16	3,40	1,443
	Nadiren	3	12			4	16			3	12		
	Bazen	5	20			5	20			4	16		
	Sıklıkla	7	28			6	24			7	28		
	Her Zaman	5	20			7	28			7	28		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Tablo 3’deki bulgulara göre, partiyonların ayrı ayrı solfejinin yapılarak çalıştırılmasına dayalı işitsel etkinliğin, görsel öğrenen öğrencilerde 2,72, işitsel öğrencilerde 3,12 ve devinimsel öğrencilerde 2,80 ortalamalarla ‘orta’ düzeyde uygulandığı görülmektedir. Partiyonların ayrı ayrı incelenmesine yönelik görsel etkinliğin, görsel öğrenene öğrencilerde 3,92, işitsel öğrencilerde 3,84 ve devinimsel öğrencilerde 3,88 ortalamalarla ‘iyi’ düzeyde ve partiyonların ayrı ayrı öğrenciye çaldırılmasına yönelik devinimsel etkinliğin, görsel öğrenenlerde 3,16, işitsel öğrenenlerde 3,40 ve devinimsel öğrenenlerde 3,40 ortalamalarla ‘orta’ düzeyde kullanıldığı saptanmıştır.

Bu bulgular doğrultusunda, öğretim elemanlarının yeni öğrenilecek bir parçanın sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı incelenmesine yönelik görsel etkinliği sıklıkla ve her öğrenme profili için kullandıkları, bunun yanı sıra partiyonların öğrenciye çaldırılmasına yönelik devinimsel ve partiyonların solfejinin yapılarak çalıştırılmasına yönelik işitsel etkinlikleri daha az tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 4. Ölçü sayısı, tonu, ton değişiklikleri ve varsa altere seslerinin öğretimi
 (Table 4. Teaching time, key, alterations and altered notes)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
4.Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	3,60	1,118	3	12	2,92	1,115	2	8	3,24	1,090
	Nadiren	4	16			5	20			3	12		
	Bazen	4	16			10	40			10	40		
	Sıklıkla	11	44			5	20			7	28		
	Her Zaman	5	20			2	8			3	12		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
5.Etkinlik İşitsel	Hiç	2	8	3,64	1,036	1	4	4,08	1,115	2	8	3,72	1,021
	Nadiren					2	8						
	Bazen	7	28			2	8			5	20		
	Sıklıkla	12	48			9	36			14	56		
	Her Zaman	4	16			11	44			4	16		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
6.Etkinlik Devinimsel	Hiç	1	4	3,72	1,021	1	4	3,72	1,137	1	4	4,00	1,080
	Nadiren	1	4			2	8			1	4		
	Bazen	8	32			8	32			5	20		
	Sıklıkla	9	36			6	24			8	32		
	Her Zaman	6	24			8	32			10	40		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Elde edilen bulgulara göre, yeni çalışılan bir parçanın ölçü sayısının, tonu, ton değişikliklerinin ve varsa altere seslerin kavratılmasına yönelik semboller ve renkli kalemler kullanılması, görsel öğrencilerde 3,60 ortalama ile 'iyi' derecede, işitsel öğrencilerde 2,92 ve devinimsel öğrencilerde 3,24 ortalama ile 'orta' derecede uygulanmaktadır. Öğretmen tarafından çalarak parçanın ölçü sayısının, tonu, ton değişikliklerinin ve varsa altere seslerin öğrenciye kavratılması görsel öğrenenlerde 3,64, işitsel öğrenenlerde 4,08, devinimsel öğrenenlerde 3,72 ortalamalarla ve öğrenciye çaldırılarak kavratılması ise görsellerde 3,72, işitsellerde 3,72, devinimsellerde ise 4,00 ortalamalarla 'iyi' derecede uygulandığı görülmektedir. Bu bulgulara göre, semboller ve renkli kalemler kullanılarak kavratılan görsel etkinliğin görsel öğrencilerde, öğretmen tarafından çalarak anlatılan işitsel ve öğrenciye çaldırılarak kavratılan devinimsel etkinliklerin ise her üç öğrenme profilinde de sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 5. Parçadaki nota hatalarının düzeltilmesi
 (Table 5. Correction of note mistakes)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
7.Etkinlik Görsel	Hiç	2	8	4,12	1,166	3	12	3,36	1,380	2	8	3,92	1,151
	Nadiren	-	-			4	16			-	-		
	Bazen	3	12			6	24			5	20		
	Sıklıkla	8	32			5	20			9	36		
	Her Zaman	12	48			7	28			9	36		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
8.Etkinlik Devinimsel	Hiç	1	4	4,16	1,106	-	-	4,28	,890	-	-	4,32	,802
	Nadiren	2	8			1	4			1	4		
	Bazen	1	4			4	16			2	8		
	Sıklıkla	9	36			7	28			10	40		
	Her Zaman	12	48			13	52			12	48		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
9.Etkinlik İşitsel	Hiç	1	4	3,96	1,059	1	4	4,00	1,080	1	4	4,04	1,019
	Nadiren	1	4			1	4			1	4		
	Bazen	5	20			5	20			3	12		
	Sıklıkla	9	36			8	32			11	40		
	Her Zaman	9	36			10	40			9	36		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Tablo 5'deki dağılımlara göre, nota hatalarının renkli kalemlerle işaretlenerek düzeltilmesi etkinliğinin işitsel öğrenenlerde 3,36 ortalamayla 'orta' derecede, görsel öğrenenlerde 4,12 ve devinimsel öğrenenlerde 3,92 ortalamalarda 'iyi' derecede uygulandığı görülmektedir. Bu etkinliğin devinimsel öğrenenlerde bazen, işitsel ve görsel öğrenenlerde sıklıkla kullanıldığı söylenebilir. Parça içerisindeki nota hatalarının doğrusunun öğrenciye çaldırılarak kavratılmasına yönelik devinimsel etkinlik, görsel öğrenenlerde 4,16 ortalamayla 'iyi' derecede, işitsel öğrenenlerde 4,28 ve devinimsel öğrenenlerde 4,32 ortalamalarla 'çok iyi' derecede her zaman kullanıldığı tespit edilmiştir. Parça içerisindeki nota hatalarının doğrusunun öğretmen tarafından çalarak dinletilmesi etkinliğinin ise her üç öğrenme profilinde de 'iyi' derecede yani sıklıkla kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 6. Çalış tekniklerinin (Legato, Staccato, vb.) düzeltilmesi
 (Table 6. Correction of articulations (Legato, staccato, etc.))

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
10.Etkinlik Devinimsel	Hiç	-	-	4,32	,900	-	-	4,20	,866	-	-	4,36	,757
	Nadiren	2	8			-	-			-	-		
	Bazen	1	4			7	28			4	16		
	Sıklıkla	9	36			6	24			8	32		
	Her Zaman	13	52			12	48			13	52		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
11.Etkinlik İşitsel	Hiç	1	4	4,08	,990	1	4	4,24	1,011	1	4	4,00	1,040
	Nadiren	-	-			-	-			-	-		
	Bazen	5	20			4	16			7	28		
	Sıklıkla	9	36			7	28			7	28		
	Her Zaman	10	40			13	52			10	40		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
12.Etkinlik Görsel	Hiç	2	8	3,88	1,268	3	12	3,36	1,287	3	12	3,52	1,228
	Nadiren	2	8			3	12			1	4		
	Bazen	3	12			6	24			6	24		
	Sıklıkla	8	32			8	32			10	40		
	Her Zaman	10	40			5	20			5	20		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Elde edilen bulgulara göre, parçada yanlış uygulanan çalış tekniklerinin doğrusunun öğrenciye çaldırılarak uygulatılması olan devinimsel etkinlik, görsel öğrenen öğrencilerde 4,32, işitsel öğrenenlerde 4,20, devinimsel öğrenenlerde ise 4,36 ortalamalarda görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda çalış tekniklerinin öğrenciye uygulamalı olarak öğretimi, en yüksek ortalamayla devinimsel ve ikinci olarak görsel öğrenenlerde öğretmenler tarafından her zaman uygulandığı, işitsel öğrenenlerde ise sıklıkla uygulandığı söylenebilir.

Parçada öğrencinin yanlış uyguladığı çalış tekniklerini düzeltmek için öğretim elemanlarının çalarak dinletmeye dayalı işitsel etkinliğin, görsel öğrenen öğrencilerde 4,08, işitsel öğrenenlerde 4,24, devinimsel öğrenenlerde ise 4,00 ortalamalarda kullanıldığı ve bu etkinliğin işitsellerde her zaman, diğer gruplarda sıklıkla uygulandığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Parçada öğrencinin yanlış uyguladığı çalış tekniklerini düzeltmek için renkli kalemler ya da sembollerin kullanımı olan görsel etkinliğin görsel öğrenen öğrencilerde 3,88 ortalama ile 'iyi' derecede, işitsel öğrenenlerde 3,36 ile 'orta' ve devinimsel öğrenenlerde 3,52 ile 'iyi' derecede kullanıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda yanlış uygulanan çalış tekniklerinin daha çok öğrenciye doğru tekniğin uygulatılarak ve öğretmen tarafından çalınıp öğrenciye dinletilerek gerçekleştirildiği söylenebilir.

Tablo 7. Yanlış kullanılan parmak numaralarının düzeltilmesi
 (Table 7. Correction of wrong finger numbers)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
13. Etkinlik İşitsel	Hiç	2	8	3,64	1,287	3	12	3,44	1,293	2	8	3,76	1,164
	Nadiren	3	12			2	8			1	4		
	Bazen	5	20			7	28			5	20		
	Sıklıkla	7	28			7	28			10	40		
	Her Zaman	8	32			6	24			7	28		
Toplam	25	100			25	100			25	100			
14. Etkinlik Devinimsel	Hiç	-	-	3,72	1,021	-	-	3,56	,869	-	-	3,88	,971
	Nadiren	3	12			2	8			2	8		
	Bazen	8	32			11	44			7	28		
	Sıklıkla	7	28			8	32			8	32		
	Her Zaman	7	28			4	16			8	32		
Toplam	25	100			25	100			25	100			
15. Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	4,28	,936	2	8	3,80	1,224	2	8	3,92	1,115
	Nadiren	-	-			2	8			-	-		
	Bazen	2	8			3	12			4	16		
	Sıklıkla	10	40			10	40			11	44		
	Her Zaman	12	48			8	32			8	32		
Toplam	25	100			25	100			25	100			

Elde edilen bulgulara göre, parçada yanlış kullanılan parmak numaralarının düzeltilmesine yönelik işitsel etkinlik, görsel öğrenen öğrencilerde 3,64, işitsel öğrencilerde 3,44, devinimsel öğrencilerde ise 3,76 ortalamalardadır. Yanlış parmak numaralarının doğru olarak kullanımına yönelik devinimsel etkinlik, görsel öğrenenlerde 3,72, işitsel öğrenenlerde 3,56, devinimsel öğrenenlerde ise 3,88 ortalamalarda ve doğru parmak numaralarının kullanımına ilişkin nota üzerinde renkli kalemler ve sembollerle işaretleyerek gösterilen görsel etkinlik ise görsel öğrenenlerde 4,28, işitsel öğrenenlerde 3,80 ve devinimsel öğrenenlerde 3,92 ortalamalarda görülmektedir.

Tablo-7'deki bulgular doğrultusunda, yanlış parmak kullanımının düzeltilmesine yönelik öğretim etkinliklerinden nota üzerinde renkli kalemler ve sembollerle işaretleyerek gösterilen görsel etkinliğin diğer etkinliklere oranla daha yüksek düzeyde olduğu ve öğrenme profilleri doğrultusunda da görsel öğrenen öğrencilerde 'çok iyi' düzeyde her zaman uygulanan bir etkinlik olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Motif cümle yapılarının öğretimi
 (Table 8. Teaching theme and sentence structures)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
16. Etkinlik Görsel	Hiç	-	-	4,00	,912	-	-	3,48	1,00	-	-	3,76	,830
	Nadiren	2	8			4	16			1	4		
	Bazen	4	16			10	40			9	36		
	Sıklıkla	11	44			6	24			10	40		
	Her Zaman	8	32			5	20			5	20		
Toplam	25	100			25	100			25	100			
17. Etkinlik İşitsel	Hiç	1	4	3,56	1,157	-	-	3,96	,978	-	-	3,72	1,021
	Nadiren	4	16			2	8			4	16		
	Bazen	6	24			6	24			5	20		
	Sıklıkla	8	32			8	32			10	40		
	Her Zaman	6	24			9	36			6	24		
Toplam	25	100			25	100			25	100			
18. Etkinlik Devinimsel	Hiç	1	4	3,36	1,075	1	4	3,56	1,121	1	4	3,64	1,186
	Nadiren	6	24			4	16			5	20		
	Bazen	3	12			5	20			2	8		
	Sıklıkla	13	52			10	40			11	44		
	Her Zaman	2	8			5	20			6	24		
Toplam	25	100			25	100			25	100			

Piyano dersinde çalışılan parça içerisindeki motif ve cümle yapılarının nota üzerinde işaretlenerek gösterimine yönelik görsel etkinliğin, görsel öğrenen öğrencilerde 4,00, işitsel öğrenenlerde 3,48, devinimsel öğrenenlerde ise 3,76 ortalamalarla 'iyi' derecede sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Motif ve cümle yapılarının öğretiminde öğrenciye dinletilerek yapılan işitsel etkinlik, görsel öğrenenlerde 3,56, işitsel öğrenenlerde 3,96, devinimsel öğrenenlerde ise 3,72 ortalamalarla 'iyi' derecede sıklıkla uygulanmaktadır. Devinimsel etkinlik olan motif ve cümle yapılarının tek tek öğrenciye çaldırılarak uygulatılmasının dağılımı ise görsel öğrenenlerde 3,36 dereceyle 'orta' düzeyde, işitsel öğrenenlerde 3,56 ve devinimsel öğrenenlerde 3,64 ortalamayla 'iyi' düzeyde uygulanmaktadır. Bu doğrultuda, motif ve cümle yapılarının öğretiminde görsel etkinliğin görsel, işitsel etkinliğin işitsel ve devinimsel etkinliğin ise devinimsel öğrenenlerde daha fazla kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 9. Armonik ve melodik yapıların öğretimi
 (Table 9. Teaching harmonic and melodic structures)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
19.Etkinlik Devinimsel	Hiç	-	-	4,44	,711	-	-	4,36	,757	-	-	4,24	,830
	Nadiren	-	-			-	-			1	4		
	Bazen	3	12			4	16			3	12		
	Sıklıkla	8	32			8	32			10	40		
	Her Zaman	14	56			13	52			11	44		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
20.Etkinlik Görsel	Hiç	2	8	3,28	1,061	2	8	3,00	1,000	3	12	2,96	1,098
	Nadiren	2	8			4	16			4	16		
	Bazen	11	44			13	52			11	44		
	Sıklıkla	7	28			4	16			5	20		
	Her Zaman	3	12			2	8			2	8		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
21.Etkinlik İşitsel	Hiç	2	8	3,52	1,122	1	4	4,08	,996	1	4	3,68	1,029
	Nadiren	2	8			-	-			2	8		
	Bazen	6	24			5	20			6	24		
	Sıklıkla	11	44			9	36			11	44		
	Her Zaman	4	16			10	40			5	20		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Tablo 9'da elde edilen bulgulara göre, öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajların armonik ve melodik yapılarını kavraması için yavaş tempoda çaldırmaya yönelik devinimsel etkinliğin, görsel öğrenenlerde 4,44, işitsel öğrenenlerde 4,36, devinimsel öğrenenlerde ise 4,24 ortalamalarla 'çok iyi' düzeyde olduğu ve her zaman uygulandığı görülmektedir. Öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajların armonik ve melodik yapılarını işaretleyerek şekiller ya da semboller kullanarak/çizerek göstermeye yönelik görsel etkinliğin, görsel öğrenenlerde 3,28, işitsel öğrenenlerde 3,00, devinimsel öğrenenlerde ise 2,96 ortalamalarla 'orta' düzeyde olduğu ve bazen uygulandığı tespit edilmiştir. Öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajların armonik ve melodik yapılarını kavraması için çalarak dinletmeye yönelik işitsel etkinliğin görsel öğrenenlerde 3,52, işitsel öğrenenlerde 4,08, devinimsel öğrenenlerde ise 3,68 ortalamalarla 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı görülmektedir.

Dağılımlara göre, öğrencinin parça içerisinde zorlandığı armonik ve melodik pasajlarının öğretiminde devinimsel etkinliğin her öğrenme profilindeki öğrenci için çok daha sık tercih edildiği, bunun yanında görsel etkinliğin ise en az tercih edildiği saptanmıştır.

Tablo 10. Ritmik yapıların öğretimi
(Table 10. Teaching rhythmic structures)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
22.Etkinlik Devinimsel	Hiç	-	-	4,16	,898	-	-	4,16	,898	-	-	4,40	,816
	Nadiren	1	4			1	4			1	4		
	Bazen	5	20			5	20			2	8		
	Sıklıkla	8	32			8	32			8	32		
	Her Zaman	11	44			11	44			14	56		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
23.Etkinlik İşitsel	Hiç	1	4	3,80	1,290	1	4	4,20	1,118	1	4	3,76	1,200
	Nadiren	5	20			2	8			3	12		
	Bazen	2	8			1	4			6	24		
	Sıklıkla	7	28			8	32			6	24		
	Her Zaman	10	40			13	52			9	36		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
24.Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	3,40	1,290	1	4	3,16	1,106	1	4	3,28	1,100
	Nadiren	6	24			6	24			5	20		
	Bazen	8	32			10	40			9	36		
	Sıklıkla	2	8			4	16			6	24		
	Her Zaman	8	32			4	16			4	16		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Öğrencinin parça içerisinde teknik açıdan zorlandığı pasajlara ait ritmik kalıpların kavratılması için yavaş tempoda çaldırmaya yönelik devinimsel etkinliğin, görsel ve işitsel öğrenenlerde 4,16 ortalama ile 'iyi' düzeyde, devinimsel öğrenenlerde ise 4,40 ortalama ile 'çok iyi' düzeyde olduğu görülmektedir. Parça içerisinde teknik açıdan zorlandığı pasajların ritmik kalıplarını öğrenciye çalarak dinletmeye yönelik işitsel etkinlik, görsel öğrenenlerde 3,80, işitsel öğrenenlerde 4,20 ve devinimsel öğrenenlerde 3,76 ortalamalarda 'iyi' düzeyde uygulanmaktadır. Öğrencinin parça içerisinde teknik açıdan zorlandığı pasajların ritmik kalıplarını işaretleyerek, şekillerle ya da sembollerle çizerek anlatıma dayalı görsel etkinliğin ise, görsel öğrenenlerde 3,40, işitsel öğrenenlerde 3,16, devinimsel öğrenenlerde ise 3,28 ortalamalarda 'orta' düzeyde uygulandığı görülmektedir. Tablo-10'da ortaya çıkan bulgular sonucunda öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajların ritmik kalıplarını öğretmeye dayalı devinimsel etkinliğin devinimsel öğrenenlerde daha fazla olmak üzere her profil için tercih edildiği, bunun yanında görsel etkinliğin daha az tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 11. Anlatım terimleri ve nüans işaretlerinin öğretimi
 (Table 11. Teaching expression terms and nuance signs)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
25.Etkinlik İşitsel	Hiç	-	-	3,96	1,019	-	-	4,36	,700	-	-	3,96	,978
	Nadiren	3	12			-	-			2	8		
	Bazen	4	16			3	12			6	24		
	Sıklıkla	9	36			10	40			8	32		
	Her Zaman	9	36			12	48			9	36		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					
26.Etkinlik Görsel	Hiç	-	-	3,80	1,000	-	-	3,48	,962	1	4	3,68	1,069
	Nadiren	2	8			4	16			2	8		
	Bazen	9	32			9	36			7	28		
	Sıklıkla	6	24			8	32			9	36		
	Her Zaman	8	32			4	16			6	24		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					
27.Etkinlik Devinimsel	Hiç	-	-	3,64	,994	-	-	3,88	,881	-	-	3,96	,888
	Nadiren	3	12			1	4			1	4		
	Bazen	9	36			8	32			7	28		
	Sıklıkla	7	28			9	36			9	36		
	Her Zaman	6	24			7	28			8	32		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					

Parçanın anlatım terimleri ve nüans işaretlerini çalarak dinletmeye yönelik işitsel etkinliğin, işitsel öğrenenlerde 4,36 ortalama ile 'çok iyi' derecede, görsel öğrenenlerde 3,96 ve devinimsel öğrenenlerde ise 3,96 ortalamalarla 'iyi' derecede olduğu görülmektedir. Parçanın anlatım terimleri ve nüans işaretlerini öğrencinin kavraması için renkli kalemler ya da sembollerle işaretleyerek göstermeye yönelik görsel etkinliğin ve anlatım terimleri ile nüans işaretlerini nasıl uygulayacağını çaldırarak kavratmaya yönelik devinimsel etkinliğin 'iyi' derecede olduğu ve sıklıkla uygulandığı tespit edilmiştir.

Tablo-11'deki bulgular doğrultusunda, öğrencilerin parçanın anlatım terimlerini ve nüans işaretlerini kavramasına yönelik görsel, işitsel ve devinimsel etkinliklerin tümünün her öğrenme profili için 'iyi' derecede, sıklıkla uygulandığı bunun yanında işitsel etkinliğin işitsel öğrenenlerde her zaman tercih edildiği saptanmıştır.

Tablo 12. Parçanın türü, biçimi ve temposunun öğretimi
 (Table 12. Teaching piece's type, format and tempo)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
28.Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	3,04	1,059	2	8	2,84	1,027	2	2	3,00	1,040
	Nadiren	7	28			7	28			5	20		
	Bazen	10	40			11	44			11	44		
	Sıklıkla	4	16			3	12			5	20		
	Her Zaman	3	12			2	8			2	8		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					
29.Etkinlik İşitsel	Hiç	1	4	3,60	1,040	1	4	3,92	1,037	1	4	3,68	1,029
	Nadiren	2	8			1	4			1	4		
	Bazen	8	32			5	20			9	26		
	Sıklıkla	9	36			10	40			8	32		
	Her Zaman	5	20			8	32			6	24		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					
30.Etkinlik Devinimsel	Hiç	2	8	3,60	1,224	1	4	3,72	1,100	1	4	3,92	,996
	Nadiren	2	8			2	8						
	Bazen	7	28			7	28			7	28		
	Sıklıkla	7	28			8	32			9	36		
	Her Zaman	7	28			7	28			8	32		
Toplam	25	100	25	100	25	100	25	100					

Tablo 12'deki dağılıma göre, parçanın türü, biçimi ve temposunu nota üzerinde semboller kullanarak ve renkli kalemlerle işaretleyerek öğrenciye kavratmaya yönelik görsel etkinlik, görsel öğrenenlerde 3,04, işitsel öğrenenlerde 2,84 ve devinimsel öğrenenlerde 3,00 ortalamalarla 'orta' düzeyde bazen uygulanmaktadır. Piyano dersinde çalışılan parçanın türü, biçimi ve temposunu anlatmak için öğrenciye çalarak dinletmeye yönelik işitsel etkinliğin görsel öğrenenlerde 3,60, işitsel öğrenenlerde 3,92, devinimsel öğrenenlerde ise 3,68 ortalamalarla 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Parçanın türü, biçimi ve temposunu anlatmak için öğrenciye parçayı bütün olarak çaldırmaya yönelik devinimsel etkinliğin ise, görsel öğrenenlerde 3,60, işitsel öğrenenlerde 3,72 ve devinimsel öğrenenlerde 3,92 ortalamalarda olduğu tespit edilmiştir.

Parçanın türü, biçimi ve temposunun öğretiminde öğrenciye uygulatarak kavratılan devinimsel ve dinlemeye dayalı işitsel etkinliklerin 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Aynı zamanda bu etkinliklerin en yüksek ortalamalarının etkinliğe uyan profillere sahip öğrencilerde daha yüksek olduğu da tespit edilmiştir.

Tablo 13. Parçanın bütün olarak çalışılması
(Table 13. Studing whole piece)

	Dereceler	Görsel Öğrenen Öğrenciler				İşitsel Öğrenen Öğrenciler				Devinimsel Öğrenen Öğrenciler			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
31. Etkinlik İşitsel	Hiç	2	8	3,92	1,255	1	4	3,96	1,098	1	4	3,88	1,166
	Nadiren	2	8			2	8			3	12		
	Bazen	2	8			3	12			3	12		
	Sıklıkla	9	36			10	40			9	36		
	Her Zaman	10	40			9	36			9	36		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
32. Etkinlik Devinimsel	Hiç	1	4	3,80	1,118	1	4	3,84	1,106	1	4	3,96	1,135
	Nadiren	3	12			2	8			2	8		
	Bazen	3	12			5	20			4	16		
	Sıklıkla	11	44			9	36			8	32		
	Her Zaman	7	28			8	32			10	40		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		
33. Etkinlik Görsel	Hiç	1	4	3,64	1,113	1	4	3,32	1,029	1	4	3,36	1,036
	Nadiren	2	8			4	16			4	16		
	Bazen	9	36			9	36			8	32		
	Sıklıkla	6	24			8	32			9	36		
	Her Zaman	7	28			3	12			3	12		
	Toplam	25	100			25	100			25	100		

Öğrencinin parçayı bütün olarak anlayabilmesi için baştan sona çalarak dinletmeye yönelik işitsel etkinliğin dağılımı, görsel öğrenenlerde 3,92, işitsel öğrenenlerde 3,96 ve devinimsel öğrenenlerde 3,88 ortalamalarda görülmektedir. Parçanın bütün olarak algılanmasında öğrenciye parçayı tekrar tekrar çaldırarak kavratmaya yönelik devinimsel etkinliğin, görsel öğrenenlerde 3,80, işitsel öğrenenlerde 3,84 ve devinimsel öğrenenlerde 3,96 ile 'iyi' düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin parçayı bütün olarak algılamasında zihninde görsel imgeler canlandırması olan görsel etkinliğin ise, görsel öğrenenlerde 3,64 ortalama ile 'iyi', işitsel öğrenenlerde 3,32 ve devinimsel öğrenenlerde ise 3,36 ortalamalarda 'orta' düzeyde olduğu görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda, görsel etkinliğin görsel öğrenenler için 'iyi', diğer profiller için 'orta' düzeyde uygulandığı, devinimsel ve işitsel etkinliklerin her profil için 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı, bununla birlikte görsel etkinliğin görsel öğrenenlerde, işitsel etkinliğin işitsel

öğrenenlerde ve devinimsel etkinliğin devinimsel öğrenenlerde daha yüksek ortalamalarda uygulandığı görülmektedir.

Tablo 14. Öğretim etkinliklerine ilişkin toplam dağılım
(Table 14. Total distribution of instructional activities)

Toplam Öğretim Etkinlikleri	Görsel Öğrenen Öğrenciler			İşitsel Öğrenen Öğrenciler			Devinimsel Öğrenen Öğrenciler		
	n	x	ss	n	x	ss	n	x	ss
İşitsel Etkinlik	25	3,32	,654	25	3,94	,688	25	3,87	,535
Devinimsel Etkinlik	25	3,50	,663	25	3,72	,743	25	3,94	,537
Görsel Etkinlik	25	3,72	,662	25	3,67	,826	25	3,76	,627

Toplam uygulanan öğretim etkinliklerinin dağılımına göre işitsel etkinliklerin görsel öğrenen öğrencilere 3,32 ortalama ile 'orta' derecede, işitsel öğrenen öğrencilere 3,94 ile 'iyi' derecede ve devinimsel öğrenen öğrencilere 3,87 ortalama ile 'iyi' derecede uygulandığı görülmektedir. Devinimsel etkinliklerin görsel öğrenen öğrencilere 3,50 ile 'iyi' derecede, işitsel öğrencilere 3,72 ile 'iyi' derecede ve devinimsel öğrencilere 3,94 ile 'iyi' derecede uygulandığı ve görsel etkinliklerin görsel öğrenen öğrencilere 3,72 ile 'iyi' derecede, işitsel öğrencilere 3,67 ile 'iyi' derecede ve devinimsel öğrencilere 3,76 ile 'iyi' derecede uygulandığı görülmektedir. Buna dayanarak işitsel etkinliklerin işitsel ve devinimsel öğrenenlere sıklıkla, görsel öğrenenlere ise bazen uygulandığı, görsel ve devinimsel etkinliklerin her öğrenme profili için sıklıkla kullanıldığı ve sonuç olarak işitsel ve devinimsel etkinliğin ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha yüksek ortalamalarda uygulandığı söylenebilir.

4.3. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular (Fourth Sub Problem Findings)

Tablo 15. Sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı çalışılması
(Table 15. Separate studying right and left hand partitions)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
1. Etkinlik	Hiç	16	9,0			65	36,7			34	19,2		
	Nadiren	16	9,0			27	15,3			15	8,5		
	Bazen	26	14,7	3,79	1,295	38	21,5	2,50	1,430	43	24,3	3,32	1,474
	Sıklıkla	50	28,2			24	13,6			30	16,9		
	Her Zaman	69	39,0			23	13,0			55	31,1		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Tablo 15'e göre yeni çalışılan bir parçanın sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı incelenmesine yönelik görsel etkinlik ortalamasının 3,79 ile 'iyi' derecede sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Parçanın sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı solfejinin yapılmasına yönelik işitsel etkinliğin 2,50 ortalama ile 'zayıf' düzeyde nadiren uygulandığı ve parçanın sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı çalışılmasına yönelik devinimsel etkinliğin ise 3,32 ortalama ile 'orta' düzeyde bazen uygulandığı saptanmıştır. Bu sonuca göre, görsel etkinliğin daha fazla, bunun yanında partiyonların ayrı ayrı solfejinin yapılmasına yönelik işitsel etkinliğin ise daha az kullanıldığı saptanmıştır. Aynı zamanda görsel etkinliğin bu davranışın öğretiminde daha fazla kullanımına yönelik öğrenci görüşleri, öğretim elemanı görüşleriyle de paralellik göstermektedir.

Tablo 16. Ölçü sayısı, tonu, ton değişiklikleri ve varsa altere seslerinin öğretimi
 (Table 16. Teaching time, key, alterations and altered notes)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
2. Etkinlik	Hiç	59	33,3	2,75	1,504	39	22,0	3,09	1,448	32	18,1	3,15	1,407
	Nadiren	19	10,7			21	11,9			24	13,6		
	Bazen	35	19,8			40	22,6			49	27,7		
	Sıklıkla	34	19,2			38	21,5			29	16,4		
	Her Zaman	30	16,9			39	22,0			43	24,3		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Parçanın ölçü sayısı, tonu, ton değişiklikleri ve varsa altere seslerin öğretiminde semboller ya da renkli kalemler kullanılarak işaretlenmesine yönelik görsel etkinliğin 2,75 ortalamayla, bu davranışın çalarak dinletilmesine yönelik işitsel etkinliğin ise 3,09 ortalamayla 'orta' düzeyde ve bazen uygulandığı görülmektedir. Öğrenciye çaldırılarak öğretimine yönelik devinimsel etkinliğin ortalaması, 3,15 ortalama ile 'orta' düzeyde olduğu ve bazen uygulandığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda parçanın ölçü sayısı, tonu, ton değişiklikleri ve varsa altere seslerin öğretiminde üç etkinlik arasında çok fazla bir fark ortaya çıkmaya da devinimsel ve işitsel etkinliğin daha yüksek ortalamada olduğu görülmektedir. Öğretim elemanları görüşleri de bu bulguları desteklemektedir.

Tablo-17: Nota Hatalarının Düzeltilmesi
 (Table-17: Correction of Note Mistakes)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
3. Etkinlik	Hiç	42	23,7	3,25	1,595	21	11,9	3,79	1,384	2	1,1	4,34	,891
	Nadiren	20	11,3			12	6,8			4	2,3		
	Bazen	26	14,7			29	16,4			26	14,7		
	Sıklıkla	28	15,8			36	20,3			44	24,9		
	Her Zaman	61	34,5			79	44,6			101	57,1		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Tablo 17'de elde edilen bulgulara göre, parça içerisindeki nota hatalarının renkli kalemlerle işaretlenerek düzeltilmesine yönelik görsel etkinliğin ortalamasının 3,25 ile 'orta' düzeyde olduğu ve bazen uygulandığı, nota hatalarının doğrusunun çalarak düzeltilmesine yönelik işitsel etkinliğin ortalamasının 3,79 ile 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Parça içerisinde yapılan nota hatalarının öğrenciye doğrusunun çaldırılarak düzeltilmesine yönelik devinimsel etkinliğin ortalamasının ise 4,34 ile 'çok iyi' düzeyde her zaman uygulandığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, parça içerisindeki nota hatalarının düzeltilmesine yönelik devinimsel etkinliğin daha fazla kullanıldığı saptanmıştır.

Tablo 18. Çalış tekniklerinin (Legato, Staccato, vb.) öğretimi
 (Table 18. Correction of articulations (Legato, Staccato, etc.))

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
4. Etkinlik	Hiç	38	21,5	3,30	1,547	19	10,7	3,83	1,398	5	2,8	4,38	1,005
	Nadiren	21	11,9			17	9,6			10	5,6		
	Bazen	24	13,6			24	13,6			8	4,5		
	Sıklıkla	37	20,9			31	17,5			43	24,3		
	Her Zaman	57	32,2			86	48,6			111	62,7		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Parçada yanlış uygulanan çalış tekniklerinin düzeltilmesinde semboller ve renkli kalemlerle işaretlemeye yönelik görsel etkinliğin ortalaması 3,30 ile 'orta' düzeyde ve bazen uygulanmaktadır. Yanlış uygulanan çalış tekniklerinin düzeltilmesinde öğretmenin çalarak dinletmesine yönelik işitsel etkinliğin ortalamasının 3,83 ile 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla kullanıldığı, çalış tekniklerinin düzeltilmesinde öğrenciye doğrusunun çaldırılarak uygulatılmasına yönelik devinimsel etkinliğin ortalamasının ise 4,38 ile 'çok iyi' düzeyde olduğu ve her zaman uygulandığı tespit edilmiştir.

Tablo 19. Parmak numaralarının düzeltilmesi
(Table 19. Correction of wrong finger numbers)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
5. Etkinlik	Hiç	26	14,7	3,71	1,465	25	14,1	3,65	1,410	7	4,0	4,25	1,081
	Nadiren	16	9,0			11	6,2			9	5,1		
	Bazen	17	9,6			33	18,6			17	9,6		
	Sıklıkla	41	23,2			39	22,0			42	23,7		
	Her Zaman	77	43,5			69	39,0			102	57,6		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Tablo 19'da parça içerisinde yanlış kullanılan parmak numaralarının nota üzerinde işaretlenerek düzeltilmesine yönelik görsel etkinliğin 3,71 ortalama ile sıklıkla uygulandığı, yanlış kullanılan parmak numaralarının uygun olabilecek farklı şekillerde nasıl kullanılabileceğinin çalarak göstermeye yönelik işitsel etkinliğin 3,65 ortalama ile sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Devinimsel etkinlik olarak yanlış parmak numaralarının düzeltilmesinde doğru parmak numaralarıyla öğrenciye çaldırılmasının 4,25 ortalama ile her zaman uygulandığı görülmektedir. Bu sonuç parmak numaralarının düzeltilmesinde devinimsel etkinliklerin daha fazla kullanıldığını göstermektedir.

Tablo 20. Motif cümle yapılarının öğretimi
(Table 20. Teaching theme and sentence structures)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
6. Etkinlik	Hiç	47	26,6	3,06	1,601	37	20,9	3,35	1,548	32	18,1	3,32	1,490
	Nadiren	24	13,6			19	10,7			24	13,6		
	Bazen	31	17,5			27	15,3			31	17,5		
	Sıklıkla	20	11,3			33	18,6			34	19,2		
	Her Zaman	55	31,1			61	34,5			56	31,6		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Parça içerisindeki motif ve cümle yapılarının nota üzerinde işaretlenerek gösterilmesine yönelik görsel etkinliğin 3,06 ortalama ile 'orta' derecede olduğu ve bazen uygulandığı tespit edilmiştir. Motif ve cümle yapılarının öğretmenin çalarak dinletmesine yönelik işitsel etkinliğin 3,35 ortalama ile motif ve cümle yapılarının öğrenciye çaldırılarak uygulatılmasına yönelik devinimsel etkinliğin ise 3,32 ortalama ile 'orta' düzeyde olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda her üç etkinliğin de motif ve cümle yapılarının öğretiminde orta düzeyde kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 21. Armonik ve melodik yapıların öğretimi
(Table 21. Teaching harmonic and melodic structures)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
7. Etkinlik	Hiç	46	26,0	3,11	1,571	27	15,3	3,64	1,462	11	6,2	4,00	1,210
	Nadiren	17	9,6			14	7,9			11	6,2		
	Bazen	37	20,9			26	14,7			30	16,9		
	Sıklıkla	24	13,6			37	20,9			40	22,6		
	Her Zaman	53	29,9			73	41,2			85	48,0		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Ortaya çıkan bulgulara göre, parça içerisinde öğrencinin zorlandığı armonik ve melodik yapıların nota üzerinde renkli kalemler ve sembollerle gösterilmesine yönelik görsel etkinliğin ortalaması 3,11 ile 'orta' düzeyde ve bazen uygulanmaktadır. Parça içerisindeki armonik ve melodik yapıların kavranmasında öğretmenin çalarak dinletmesine yönelik işitsel etkinliğin ortalamasının 3,64 olduğu, öğrenciye yavaş tempoda çaldırılmasına yönelik devinimsel etkinliğin ortalamasının ise 4,00 ile 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı ortaya çıkmaktadır. Bu bulgular doğrultusunda devinimsel etkinliğin başta olmak üzere işitsel etkinliğin, görsel etkinliğe oranla daha fazla kullanıldığı söylenebilir. Öğretim elemanı görüşlerine göre de devinimsel etkinliğin daha fazla kullanımının ortaya çıkması, öğrenci görüşlerine ait bu sonuçları desteklemektedir.

Tablo 22. Ritmik yapıların öğretimi
(Table 22. Teaching rhythmic structures)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
8. Etkinlik	Hiç	42	23,7	3,06	1,526	24	13,6	3,68	1,422	8	4,5	4,07	1,155
	Nadiren	25	14,1			13	7,3			14	7,9		
	Bazen	39	22,0			31	17,5			21	11,9		
	Sıklıkla	22	12,4			35	19,8			47	26,6		
	Her Zaman	49	27,7			74	41,8			87	49,2		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Parça içerisinde öğrencinin teknik açıdan zorlandığı pasajların ritmik yapılarının semboller ya da şekillerle çizilerek gösterilmesine yönelik görsel etkinliğin 3,06 ortalama ile 'orta' düzeyde olduğu ve bazen uygulandığı, öğretmen tarafından çalınarak dinletilmesine yönelik işitsel etkinliğin ve öğrencinin ritmik yapılarının öğrenciye yavaş tempoda çaldırılarak öğretimine yönelik devinimsel etkinliğin 'iyi' düzeyde olduğu, sıklıkla uygulandığı görülmektedir.

Tablo 23. Anlatım terimleri ve nüans işaretlerinin öğretimi
(Table 23. Teaching expression terms and nuance signs)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
9. Etkinlik	Hiç	40	22,6	3,14	1,556	26	14,7	3,68	1,434	18	10,2	3,83	1,353
	Nadiren	28	15,8			10	5,6			15	8,5		
	Bazen	29	16,4			32	18,1			25	14,1		
	Sıklıkla	26	14,7			35	19,8			39	22,0		
	Her Zaman	54	30,5			74	41,8			80	45,2		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Parçanın anlatım terimlerinin ve nüans işaretlerinin renkli kalemlerle ya da sembollerle işaretlenerek gösterilmesine yönelik görsel etkinliğin 3,14 ortalama ile 'orta' derecede olduğu ve bazen uygulandığı görülmektedir. Anlatım terimleri ve nüans işaretlerinin nasıl uygulanacağını öğretmenin çalarak dinletmesine yönelik işitsel

etkinliğin 3,68 ortalama ve öğretmenin öğrenciye çaldırarak uygulamasına yönelik devinimsel etkinliğin ise 3,83 ortalama ile 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla uygulandığı tespit edilmiştir. Parçanın anlatım terimlerinin ve nüans işaretlerinin çalışılmasına yönelik bu bulgular doğrultusunda devinimsel ve işitsel etkinliklerin sıklıkla kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 24. Parçanın türü, biçimi ve temposunun öğretimi
(Table 24. Teaching piece's type, format and tempo)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
10. Etkinlik	Hiç	49	27,7	2,89	1,534	25	14,1	3,75	1,432	7	4,0	4,02	1,125
	Nadiren	29	16,4			9	5,1			12	6,8		
	Bazen	31	17,5			31	17,5			31	17,5		
	Sıklıkla	27	15,3			32	18,1			46	26,0		
	Her Zaman	41	23,2			80	45,2			81	45,8		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Ortaya çıkan bulgular sonucunda, parçanın türü, biçimi ve temposunun nota üzerinde renkli kalemler ve sembollerle işaretlenerek gösterilmesine yönelik görsel etkinliğin ortalaması 2,89 ile 'orta' düzeyde, öğretmenin çalarak dinlemesine yönelik işitsel etkinliğin ortalaması 3,75 ile 'iyi' düzeyde uygulanmaktadır. Devinimsel etkinlik olarak parçanın türü, biçimi ve temposunun öğrenciye çaldırılmasına yönelik uygulamanın 4,02 ortalama ile 'iyi' düzeyde olduğu ve sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Bu davranışın öğretimde işitsel ve devinimsel etkinliklerin görsel etkinliğe oranla daha fazla tercih edildiği söylenebilir. Devinimsel ve işitsel etkinliklerin daha fazla kullanımına yönelik bu sonuç öğretim elemanlarının görüşleriyle de desteklenmektedir.

Tablo 25. Parçanın bütün olarak çalışılması
(Table 25. Studing whole piece)

Davranış	Dereceler	Görsel Etkinlik				İşitsel Etkinlik				Devinimsel Etkinlik			
		f	%	x	ss	f	%	x	ss	f	%	x	ss
11. Etkinlik	Hiç	59	33,3	2,96	1,652	27	15,3	3,68	1,450	6	3,4	4,03	1,193
	Nadiren	15	8,5			8	4,5			20	11,3		
	Bazen	29	16,4			36	20,3			26	14,7		
	Sıklıkla	22	12,4			29	16,4			34	19,2		
	Her Zaman	52	29,4			77	43,5			91	51,4		
	Toplam	177	100			177	100			177	100		

Tablo-25'deki bulgulara göre, öğrenciye parçayı zihninde canlandırabilmesi için görsel simgelerin kullanımı 2,96 ortalama ile 'orta' düzeyde ve bazen uygulanan, öğrencinin parçayı bütün olarak anlaması için öğretmenin parçayı çalarak dinletmesi 3,68 ortalama ile 'iyi' düzeyde ve sıklıkla uygulanan bir etkinlik olarak görülmektedir. Parçanın bütün olarak algılanmasında öğrenciye tekrar tekrar çaldırılarak uygulatılan devinimsel etkinliğin 4,03 ortalama ile 'iyi' düzeyde ve sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 26. Öğretim etkinliklerinin toplam dağılımı
(Table 26. Total distribution of instructional activities)

	Görsel Etkinlik			İşitsel Etkinlik			Devinimsel Etkinlik		
	n	x	ss	n	x	ss	n	x	ss
Toplam Etkinlik	177	3,18	1,117	177	3,51	1,070	177	3,88	,755

Toplam etkinliklerde görsel etkinliklerin 3,18 ile 'orta' derecede, işitsel etkinliklerin 3,51 ile 'iyi' derecede ve devinimsel

etkinliklerin ise 3,88 ile 'iyi' derecede uygulandığı görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda görsel etkinliklerin bazen, işitsel ve devinimsel etkinlerin ise sıklıkla uygulandığı, ortalamalara göre çoğunlukla devinimsel etkinliklerin tercih edildiği saptanmıştır. Öğretim elemanları görüşleri de bu bulguları desteklemektedir.

5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

(RESULTS DISCUSSIONS AND SUGGESTIONS)

5.1. Sonuç ve Tartışma (Results And Discussions)

- **Birinci ve İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma**
  - o Mevcut piyano eğitiminin büyük oranda bireysel ders olarak yapılmakta olduğu ve haftada bir saati kapsadığı saptanmıştır. Bununla birlikte öğretim elemanlarının piyano eğitiminde karşılaşılan problemlere çözüm bulmak için konu ile ilgili araştırma yaptığı ve uzman görüşlerine başvurduğu ortaya çıkmıştır.
  - o Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun piyano eğitiminde öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğu görüşünü destekledikleri ve ders etkinliklerini düzenlerken öğrencilerin öğrenme stil profillerini dikkate aldıkları, ayrıca öğretim elemanlarının kendi öğrenme profili hakkında bilgi sahibi olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlara göre öğretim elemanları, piyano eğitiminde öğrencilerin farklı bireysel öğrenme stillerine sahip olduğu ve öğrenme özelliklerinin öğretimi planlama ve uygulamada önemli olduğu görüşlerini desteklemektedir. İlgili literatürde öğrenme stillerinin öğrenme durumunda ne kadar önemli olduğuna değinen araştırmalar bulunmaktadır (Given 1996; Gökbudak 2003; Sökezoğlu 2003; Uğur 2008; Svard ve Mack 2002; Aşkar ve Akkoyunlu 1993 (Akt: Veznedaroğlu ve Özgür 2005); Boydak,2007). Molumbay (2004: 51), bireylerin görsel, işitsel ve devinimsel bir algı kanalından biriyle bilgileri aldığını, genellikle bir algı kanalını tercih ettiğini ve bu algı kanalının da onların öncelikli öğrenme tercihi olduğunu belirtmiştir.
- **Üçüncü ve Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma**
  - o Öğretim elemanlarının, yeni öğrenilecek bir parçanın sağ ve sol el partiyonlarının ayrı ayrı incelenmesine yönelik görsel etkinliği her öğrenme profili için daha çok tercih ettikleri, bunun yanı sıra devinimsel ve işitsel etkinlikleri daha az tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrenci görüşleri de görsel etkinliğin daha fazla kullanıldığını desteklemekte ve partiyonların ayrı ayrı solfejnin yapılmasına yönelik işitsel etkinliğin zayıf düzeyde nadiren kullanıldığını göstermektedir.
  - o Öğretim elemanları, yeni çalışılan bir parçanın ölçü sayısının, tonu, ton değişikliklerinin ve varsa altere seslerin kavratılmasına yönelik semboller ve renkli kalemler kullanılarak kavratılan görsel etkinliği görsel öğrencilerde, işitsel ve devinimsel etkinlikleri ise her üç öğrenme profili için de iyi derecede kullanmaktadır. Öğrenci görüşleri doğrultusunda üç etkinlik arasında çok fazla bir fark ortaya çıkmasa da devinimsel ve işitsel etkinliğin daha yüksek ortalama kullanıldığı tespit edilmiştir.
  - o Öğretim elemanlarının, çalışılan parça içerisindeki nota hatalarının düzeltilmesine yönelik görsel ve işitsel etkinliğe oranla devinimsel etkinliği her öğrenme profili

için daha fazla kullandığı saptanmıştır. Nota hatalarının öğrenciye uygulattırarak düzeltilmesine yönelik öğrenci görüşlerinde de benzer şekilde ağırlıklı olarak devinimsel etkinliğin çok iyi düzeyde olduğu ve her zaman kullanıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- o Ortaya çıkan bulgular doğrultusunda yanlış uygulanan çalış tekniklerinin düzeltilmesinde her etkinliğin ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha çok tercih edildiği, ancak görsel öğrenenlerde ağırlıklı olarak devinimsel etkinliğin yüksek ortalamada olduğu saptanmıştır. Yanlış uygulanan çalış tekniklerinin düzeltilmesinde öğrenci görüşlerine göre, ağırlıklı olarak devinimsel etkinliğin kullanıldığı ortaya çıkmıştır.
- o Öğretim elemanlarının yanlış parmak kullanımının düzeltilmesine yönelik bütün etkinlikleri kullandıkları, bunun yanında nota üzerinde renkli kalemler ve sembollerle işaretleyerek gösterilen görsel öğretim etkinliğini diğer etkinliklere oranla daha fazla ve görsel öğrenen öğrencilerde 'çok iyi' düzeyde olmak üzere her öğrenme profili için ağırlıklı tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrenci görüşlerine göre ise, görsel ve işitsel etkinlikler yanlış parmak kullanımının düzeltilmesinde sıklıkla, devinimsel etkinlik ise her zaman uygulanmaktadır.
- o Motif ve cümle yapılarının öğretiminde, öğretim elemanlarının görsel etkinliğin görsel, işitsel etkinliğin işitsel ve devinimsel etkinliğin ise devinimsel öğrenenlerde daha fazla tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrenci görüşleri ise, motif ve cümle yapılarının öğretiminde her üç etkinliğin de orta düzeyde uygulandığı sonucunu vermektedir.
- o Öğretim elemanlarının öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajlarının armonik ve melodik yapılarının öğretiminde devinimsel etkinliği her öğrenme profilindeki öğrenci için çok daha sık tercih ettiği saptanmıştır. Öğrenci görüşleri de parça içerisindeki melodik ve armonik yapıların öğretiminde devinimsel etkinliğin daha sık kullanıldığını desteklemektedir.
- o Öğrencinin parça içerisinde zorlandığı pasajlarının ritmik yapılarının öğretiminde öğretim elemanlarının her etkinliği ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha çok tercih ettiği, ancak görsel öğrenenlerde ağırlıklı olarak devinimsel etkinliği yüksek ortalamada kullandıkları saptanmıştır. Öğrenci görüşleri de parça içerisindeki ritmik yapıların öğretiminde devinimsel etkinliğin kullanıldığını desteklemektedir.
- o Öğrencilerin parçanın anlatım terimlerini ve nüans işaretlerini kavramasına yönelik öğretim elemanlarının her etkinliği ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha çok tercih ettiği saptanmıştır. Parçanın anlatım terimlerinin ve nüans işaretlerinin çalışılmasına yönelik öğrenci görüşleri ise, devinimsel ve işitsel etkinliklerin daha sıklıkla kullanıldığı şeklindedir.
- o Parçanın türü, biçimi ve temposunun öğretiminde etkinliklere ait en yüksek ortalamaların ona uygun profillerde daha yüksek ortalamalarda olmasına rağmen öğrenciye uygulatarak kavratılan devinimsel ve dinlemeye dayalı işitsel etkinliklerin öğretim elemanları tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Devinimsel ve

- işitsel etkinliklerin daha fazla kullanımına yönelik bu sonuç öğrencilerin görüşleriyle de desteklenmektedir.
- o Öğrencinin parçayı bütün olarak anlayabilmesine yönelik her etkinliğin ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha çok tercih edildiği, bunun yanında her öğrenme profilinde en düşük ortalamaların görsel etkinliğe ait olduğu saptanmıştır. Öğrenci görüşlerine göre ise, devinimsel ve işitsel ağırlıklı etkinliklerin iyi düzeyde kullanıldığı tespit edilmiştir.
  - o Öğretim elemanlarının toplam davranışlardaki her etkinliği ona uygun öğrenme profilindeki öğrencilerde daha çok tercih ettiği, bununla birlikte görsel ve devinimsel etkinliklerin devinimsel öğrenenler için, işitsel etkinliklerin işitsel öğrenenler için daha yüksek ortalamalarda olduğu saptanmıştır. Öğrenci görüşleri doğrultusunda ise, görsel etkinliklerin bazen, işitsel ve devinimsel etkinliklerin ise sıklıkla uygulandığı, ortalamalara göre çoğunlukla devinimsel etkinliklerin tercih edildiği görülmektedir.
  - o Öğretim elemanlarının, piyano eğitiminde görsel, işitsel ve devinimsel boyutlarda hazırlanan öğretim etkinliklerinin hepsini ağırlıkları değişse de her öğrenme profili için kullandıkları, bununla birlikte devinimsel başta olmak üzere işitsel etkinlikleri her öğrenme profili için daha fazla tercih ettikleri, öğrenci görüşlerinin de bu sonucu desteklediği görülmektedir. Bu doğrultuda görsel, işitsel ve devinimsel boyutlarda hazırlanan öğretim etkinliklerinin ağırlıklı olarak tüm öğrenme profillerinde uygulandığı saptanmıştır. Bu sonuç öğretim elemanlarının görüşleri ile ders işlemeye yönelik uygulamalarında fark ortaya çıkarmaktadır. Bunun nedeni, öğrenmedeki bireysel farklılıklar olan öğrenme stilleri ve önemi bilinmesine rağmen, ders sürecini etkileyen pek çok faktörün de içinde olduğu etkenlerin dersin öğretim sürecini etkilediği ve bu alana yönelik ilgili araştırma, uygulama ve kaynak yetersizlikleri olarak açıklanabilir. Aynı zamanda müzik eğitiminin ağırlıklı olarak işitsel beceriye dayanan bir alan olduğu görüşünün ve çalgı çalmanın ağırlıklı olarak devinimsel beceriye yönelik bir alan olduğu görüşünün yaygın olması da bu sonucun nedenleri arasında gösterilebilir. Ancak bu nedenleri destekleyen araştırmalara rastlanmamıştır. Martini'ye göre (1986), algısal öğrenme stil profillerinin önemini araştıran araştırmacılar, tamamlayıcı öğretim ortamı oluşturulduğunda öğrenenlerin önemli derecede yüksek başarı seviyesi göstermekte olduklarını ve en baskın görsel, işitsel ve dokunsal öğrenme biçimleri aracılığıyla öğrendiklerini işaret etmektedir (Akt: Tandy, 1998: 16). Zikmund (1988), araştırmasında melodik ve ritmik birikimi güçlendirmek için öğretimin baskın algısal öğrenme stil profili ile eşleşmesinin öğrenmeyi kolaylaştırdığını bulmuştur (Akt: Mishra, 2007: 6; Bauer, 1994: 37). Yapılan araştırmalar öğrenme stillerine uygun öğretim etkinliklerinin yapılması ile öğrencilerin akademik başarılarının artacağını vurgulamaktadır (Babadoğan 2002; Martini 1986; Zikmund 1988; Persellin 1988 (Akt: Bauer, 1994: 37); Veznedaroğlu ve Özgür 2005; Gökbudak, 2003).

5.2. Öneriler (Suggestions)

Araştırma sonuçlarına göre, piyano eğitimi sürecinde ağırlıkları değişse de görsel, işitsel ve devinimsel öğrenme stillerinin bütün boyutları öğretim etkinliklerinde kullanılmaktadır. Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun piyano eğitiminde öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğu ve ders etkinliklerini düzenlerken öğrencilerin öğrenme stil profillerini dikkate aldıkları görüşlerine rağmen uygulamalarında bütün etkinliklerin her öğrenme profili için kullanıldığı görülmektedir. Bu nedenle farklı algısal boyutların özelliklerine ve buna göre başlangıç piyano eğitiminde öğrenme profiline uygun öğrenciler üzerinde yapılacak öğretim etkinliklerine yönelik workshop ve seminer gibi uygulama çalışmalarına yer verilmelidir.

Öğrenme stillerinin algısal boyutuna yönelik öğrencilerin kendi bireysel özelliklerini çalgı eğitiminde öğrenme sürecine aktarabilmeleri için öğrenme stilleri ile ilgili olarak bilgilendirilmeleri önerilmektedir.

Algısal öğrenme stillerine yönelik müzik eğitiminde araştırmalar arttırılmalı ve farklı çalgı alanlarında öğrenmeye olan etkisi üzerine çalışmalar çeşitlendirilmelidir. Bununla birlikte öğrenme stillerinin algısal boyutla birlikte diğer boyutlarının da müzik eğitimi sürecindeki etkisi ve önemine yönelik araştırmaların yapılması önerilmektedir.

NOT (NOTICES)

Bu araştırma yazarın "Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stillerinin Uygulanabilirliği" başlıklı doktora tezinden makaleye uyarlanmıştır.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

1. Babacan, E., (2010). Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stillerinin Uygulanabilirliği. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
2. Babadoğan, C., (2009). Öğrenme Stilleri (Hazırlık Notları). Erişim Tarihi: 16.9.2009 www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc
3. Babadoğan, C., (2002). Öğretim Stili Odaklı Ders Tasarımı Geliştirme. <http://www.meb-yayimlar.gov.tr/147/babadogan.htm> Erişim Tarihi: 13.10.2006
4. Bauer, W., (1994). The Relationship Among Elements of Learning Style. Mode of Instruction and Achievement of College Music Appreciation Students. Doctora Dissertation, Kent State University, USA
5. Boydak, A., (2007). Öğrenme Stilleri (11.Baskı). İstanbul: Beyaz Yayınları.
6. Ece, A.S. ve Kaplan, S., (2008). Müziksel Algılama (İşitme, Okuma, Yazma), Ses ve Çalgı Yetenekleri Arasındaki İlişkilerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:16 No:1 285-296.
7. Gökbudak, Z.S., (2003). Piyano Eğitiminde Etkin Öğretim İçin Öğrencilerin Öğrenme Durumlarının Rolü. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya, 193-197.
8. Küçükahmet, L., (2005). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme (16. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
9. Mishra, J., (2007). Correlating Musical Memorization Styles and Perceptual Learning Modalities, Visions of Research in Music Education, Vol: 9-10.

10. Molumby, L.N., (2004). The Application of Different Teaching Strategies Reflective of Individual Student's Learning Modalities in the Universty Flute Studio Class. Doctora Dissertation, Ohio State University, USA.
11. Otrar, M., (2006). Öğrenme Stilleri ile Yetenekler, Akademik Başarı ve ÖSS Başarısı Arasındaki İlişki. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
12. Ömür, Ö., (2003). Piyano Eğitiminde Nöro Linguistik Programlama Tekniklerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya, 186-192
13. Özer, B., (1998). Öğrenmeyi Öğretme (Eğitim Bilimlerinde Yenilikler). www.aof.anadolu.edu.tr/kitap/IOLTP/1266/unite09.pdf Erişim Tarihi: 30.10.2006
14. Pamir, L., (1984). Çağdaş Piyano Eğitimi, Türkiye Turing ve Otomobiller Kurumu Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları, No: 2, İstanbul.
15. Reid, M.J., (1987). The Learning Style Preferences of ESL Student. *Tesol Quarterly*, Vol. 21, No. 1.
16. Sökezoğlu, D., (2003). Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanılma Düzeyi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya, 224-228.
17. Tendy, S., (1998). Effects of Matching and Mismatching Perceptual and Sociological Learning-Style Preferences on Achievement and Attitude of Individuals in a Group Exercise Leadership Instructor Training Program. Doctora Dissertation, St. John's University New York, USA.
18. Tight, G.D., (2007). The Role of Learning Style Preference and Instructional Method in the Acquisition of L2 Spanish Vocabulary. Doctora Dissertation, Minesota University, USA.
19. Uçan, A., (1996). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi. (2. Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
20. Uçan, A., (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler Yaklaşımlar. (2. Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
21. Uğur, N., (2008). Algısal Öğrenme Stilleri Açısından İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının ve Öğretmen Uygulamalarının İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
22. Veznedaroğlu, R.L. ve Özgür, A.O., (2005). Öğrenme Stilleri: Tanımlamalar, Modeller ve İşlevleri. *İlköğretim-Online*, 4(2), 1-16